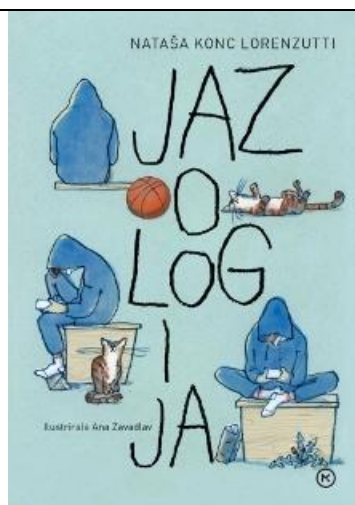

Nataša Konc Lorenzutti: **Jazologija**.
 Ilustr. Ana Zavadlav. (Mladinska knjiga, 2026), 160 str. | P – 2. stopnja
 | fantje, odraščanje, matere, duševna stiska, očetje in sinovi, alkoholiki, družina, osamljenost, prijateljstvo, psihiatrične bolnišnice, splav (medicina) | šole

Konc Lorenzutti, Nataša: **Tronci**.
 Ilustr. Ana Zavadlav. (Mladinska knjiga, 2021) 108 str. | P – 2. stopnja
 | dečki, domišljija, družina, namišljeni prijatelji, prijateljstvo, šole

Jazologija je tenkočuten problemski roman za bralce v 2. in 3. triletju OŠ, za pogovore o težavah odraščanja, če je v družini bolezen. Je nekakšno nadaljevanje romana *Tronci* (2021); književni junaki so isti, Izidor je tri leta starejši, v družini so novi problemi, ker je mama v bolnišnici.

Da si osvežimo roman *Tronci*, preberemo predstavitev v Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig.

Glavni junak knjige je Izidor, deček s Primorske. Spoznamo ga, ko hodi še v tretji razred, ob koncu knjige pa že v četrtega. Izidor je iznajdljiv fant; ker mu tata noče kupiti kosilnice in motorne žage, si ju izdelata sam, in ker je osamljen, si omisli prijatelja, ki ga potem kar naprej kliče – Troncija. Pisateljico poznamo predvsem po realistični prozi za mlade bralce, ki tenkočutno odstira njihov vsakdanjik, tudi tiste njegove plasti, ki bi jih v družbi včasih raje pustili zakrite. V Tronciju tako naslavlja tudi otroško soočenje s spontanim splavom in medvrstniškim nasiljem. Ilustratorica je izvrstno ujela trenutke iz družinskega življenja in se pri tem poigrala s kartonom, ki je "le" narisana (tako kot je Izidorjeva kosilnica "le" iz kartona), iz njega pa sestoji dovršen del Izidorjevega sveta. Na poglavja členjena knjiga je kljub težkim temam igriva in humorna ter primerna tako za samostojno kot za skupno branje, ki se nadaljuje v skupni pogovor o temah, ki jih s knjigo lažje odpremo. (TB) Vir: Utrip svet(eg(a :

priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig 2022 : pregled knjižne produkcije za mladino iz leta 2021. Mestna knjižnica, 2022.

V knjigi *Jazologija* je Izidor že dvanajstletnik. Marsikaj se je spremenilo: Tronci se mu ne oglašajo več, mame ni doma, fant se počuti osamljenega, čeprav se oče trudi, da bi dobro preživel čas. Pripoveduje o svojih doživljanjih in čustvih, o sebi, o tem, da Troncija ni ...

Knjigo preberemo. Morda jo preberemo že prej, preden si osvežimo spomin na roman *Tronci*.

Spodbude za pogovor:

Kaj naj bi pomenila beseda »jazologija«? (Pomislimo na besede biologija, tipologija, etnologija idr.)
Kaj si predstavljamo pod tem naslovom?

Kako se začne Izidorjeva prvoosebna pripoved? (V hiši zmanjka elektrike, internet ne dela, mobi mu pade v školjko, ko pleza v hišo skozi straniščno okno, ker je zgubil ključ ... Ta opis takoj na začetku pokaže, da je Izidor globoko osamljen, situacija je bedna.)

Kako se počuti Izidor in zakaj? (Njegov dom je prazen, hladen in zanemarjen; mama je v psihiatrični bolnišnici, ker je po dveh spontanih splavih doživljala hudo depresijo, očka jo vsak dan po službi obiskuje, zato je veliko odsoten. Izidor že več dni ne hodi v šolo, šolal bi se kar doma, saj je itak vse dosegljivo na spletu, vse bolj postaja odvisen od računalniških igrin in spleta.)

Kako pa se vedejo do njega sošolci in sošolke ter razredničarka? (Očitno je šola blizu, saj se po nekaj dneh v odmoru sprehodijo do njegovega doma, ker ga želijo obiskati. Toda Izidor jih ne želi srečati, skrije se v garaži. Pa vendar sliši pripombo enega od sošolcev, da je njegova mama menda nora. Otroci znajo biti zelo kruti!)

Kaj Izidor spozna ob druženju s starejšim moškim, zdravljnim alkoholikom, v psihiatrični bolnišnici? In kaj ob srečanju družine z dojenčico in starejšim fantkom, ki trpi za posledicami meningitisa? (Ob njiju Izidor spozna, da je treba s sprejemanjem, pogumom in vztrajnostjo premostiti težave, življenje je vendar dragoceno in lepo! V pomoč so tudi sosede, sorodniki, vrstniki v šoli idr., pokazati svojo ranljivost in sprejeti pomoč je čisto v redu.)

Nadaljnje spodbude za pogovor:

Izidorjeva prvoosebna pripoved je členjena v osem poglavij (od torka do torka), ki so naslovljena z jedilnikom tistega dne. (Je skupni topli obrok temelj družinskega življenja in doma?)

Kakšne se nam zdijo ilustracije? (Ilustratorica je, prav tako tenkočutno, ustvarila različna občutja in doživljanja odrasčajočega fanta.)

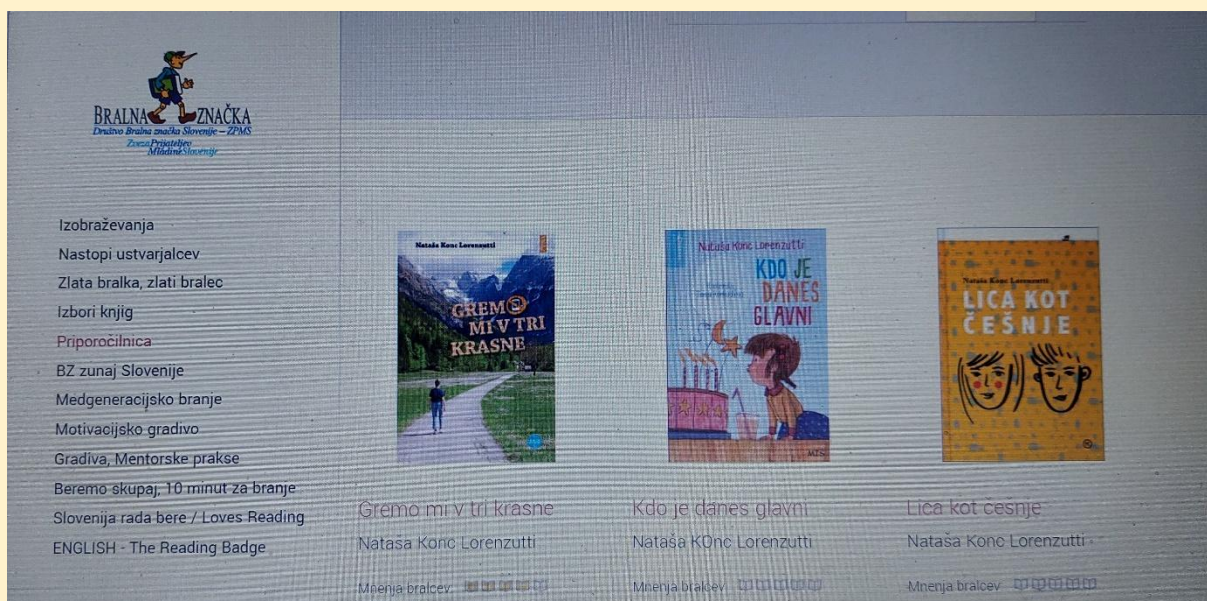
Nadaljnje spodbude za branje:

Če še nismo prebrali romana *Tronci*, je zdaj pravi čas. 😊

Primerjamo ilustracije v romanu *Tronci* in v romanu *Jazologija*; obakrat jih je ustvarila ilustratorica Ana Zavadlav, vendar so povsem različne. Zakaj?

Nataša Konc Lorenzutti je napisala več romanov in drugih literarnih del za otroke in mladino. Nekaj jih je predstavljenih tudi v Priporočilnici:

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/?niz=Nata%C5%A1a+Konc+LOrenzutti&type=31&search=I%C5%A1%C4%8Di>

mag. Tilka Jamnik